

Lovforslag nr. L 268. Fremsat den 14. maj 1986 af indenrigsministeren

Forslag

til

Lov om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner

(Den kommunale økonomi i 1987 og 1988)

§ 1

I lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner, jfr. lovbekendtgørelse nr. 348 af 16. juli 1985, som ændret ved lov nr. 252 af 6. juni 1985, § 1 i lov nr. 580 af 19. december 1985 og lov nr. 173 af 26. marts 1986, foretages følgende ændringer:

1. § 1 affattes således:

»§ 1. Denne lov indeholder regler om

- 1) hel eller delvis statsfinansieret udligning af forskelle i beskatningsgrundlag mellem kommuner,
- 2) mellemkommunal udligning af forskelle i udgiftsbehov mellem kommuner,
- 3) mellemkommunal udligning af forskelle i beskatningsgrundlag og udgiftsbehov mellem amtskommuner,
- 4) generelle statstilskud til kommuner og amtskommuner,
- 5) statstilskud til kommuner og amtskommuner med særlige økonomiske problemer og
- 6) særlige udligningsordninger.«

2. § 2, stk. 1, ophæves, og i stedet indsættes:

»Kommuner, hvis beskatningsgrundlag pr. indbygger er større end udligningsgrundlaget efter § 3, yder et tilskud til de kommuner, hvis beskatningsgrundlag er mindre end udligningsgrundlaget efter § 3. Ved beregning af tilskud eller tilsvær indgår kommunerne i

hovedstadsområdet som én kommune. Det samlede tilskud eller tilsvær for kommunerne i hovedstadsområdet fordeles mellem disse kommuner i forhold til den enkelte kommunes andel af det samlede beskatningsgrundlag i hovedstadsområdet.

Stk. 2. Forskellen mellem de samlede tilskud og de samlede tilsvær efter stk. 1. betales af henholdsvis tilfalder staten.«

Stk. 2. bliver herefter stk. 3.

3. § 3 affattes således:

»§ 3. En kommunes tilskud eller tilsvær pr. indbygger efter § 2, stk. 1, beregnes som forskellen mellem udligningsgrundlaget efter stk. 5 og kommunens beskatningsgrundlag pr. indbygger ganget med et udligningsniveau på 0,52 og et beregnet beskatningsniveau efter stk. 4.

Stk. 2. Ved opgørelsen af beskatningsgrundlaget for den enkelte kommune korrigeres for regionale forskelle i lønniveauet for kommunalt ansatte. Det beregnede tilskud eller tilsvær korrigeres ligeledes for regionale forskelle i lønniveauet.

Stk. 3. Såfremt det samlede tilskud eller tilsvær efter stk. 1 afviger fra det samlede tilskud eller tilsvær beregnet uden korrektion af tilskud, eller tilsvær for regionale forskelle i lønniveauet, fordeles afvigelsen i forhold til den enkelte kommunes andel af det samlede beskatningsgrundlag.

Stk. 4. Det beregnede beskatningsniveau fastsættes som de samlede kommunale net-

todrifts- og anlægsudgifter pr. indbygger divideret med udligningsgrundlaget efter stk. 5.

Stk. 5. Udligningsgrundlaget fastsættes til det gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger for kommunerne i hovedstadsområdet.«

4. § 4, stk. 1, affattes således:

»For kommunerne i hovedstadsområdet beregnes tilskud eller tilsvær pr. indbygger efter § 2, stk. 3, som forskellen mellem kommunens beskatningsgrundlag pr. indbygger og det gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger for alle kommuner i hovedstadsområdet ganget med et udligningsniveau på 0,90 og det korrigerede beskatningsniveau i vedkommende kommune.«

5. § 4, stk. 3, affattes således:

»*Stk. 3.* Det korrigerede beskatningsniveau efter stk. 1 beregnes som kommunens faktiske beskatningsniveau tillagt forholdet mellem summen af hovedstadskommunernes samlede tilskud eller tilsvær efter § 3 og § 10 og hovedstadskommunernes samlede beskatningsgrundlag.«

6. § 10 affattes således:

»§ 10. Staten yder et årligt tilskud til kommunerne, som fordeles i forhold til de enkelte kommuners andel af det samlede kommunale beskatningsgrundlag. Ved beregning af tilskud indgår kommunerne i hovedstadsområdet som én kommune. Det samlede tilskud for kommunerne i hovedstadsområdet fordeles mellem kommunerne i forhold til den enkelte kommunes andel af det samlede beskatningsgrundlag i hovedstadsområdet.

Stk. 2. Det årlige tilskud fastsættes af indenrigsministeren med tilslutning fra folketingets finansudvalg, jfr. dog stk. 6 og stk. 16.

Stk. 3. Tilskuddet fastsættes som summen af:

- 1) det foregående års tilskud med tillæg eller fradrag som følge af efterregulering,
- 2) kommunale mer- eller mindredgifter som følge af ændringer i udgifts- og opgavefordelingen mellem staten, kommunerne og amtskommunerne i tilskudsåret,
- 3) kommunale mer- eller mindredgifter som følge af ændringer i den bindende statslige regulering af kommunernes og amtskommunernes virksomhed,

4) statslige mer- eller mindredgifter ved beregning af tilskud og tilsvær efter § 2 og § 18.

Stk. 4. Indenrigsministeren kan med finansudvalgets tilslutning forhøje det tilskud, der er fastsat i medfør af stk. 3, hvis hensynet til en balanceret udvikling i den kommunale og amtskommunale økonomi taler herfor.

Stk. 5. Indenrigsministeren kan med finansudvalgets tilslutning ændre tilskuddet i løbet af tilskudsåret, hvis der sker væsentlige ændringer i de forhold, der er omtalt i stk. 3 og 4.

Stk. 6. For 1984 fastsættes tilskuddet efter stk. 1 til 11.380,8 mill. kr., idet tilskuddet dog kan reguleres i medfør af stk. 5.

Stk. 7. Det i medfør af stk. 3–5 opgjorte tilskud efterreguleres på grundlag af den faktiske udvikling i lønninger og priser i kommunerne i tilskudsåret. Efterreguleringen afregnes i året 2 år efter tilskudsåret.

Stk. 8. Det efter reglerne i stk. 3 beregnede tilskud for 1985 nedsættes med 731,5 mill. kr. Tilskuddet nedsættes derudover med summen af de beløb, som tilskuddet til de enkelte kommuner nedsættes med efter stk. 9. Indenrigsministeren kan med finansudvalgets tilslutning regulere den samlede tilskuds-nedsættelse efter stk. 9, hvis pris- og lønudviklingen eller udviklingen i kommunernes indtægter afviger fra, hvad der blev forudsat ved beregningen af nedsættelsen.

Stk. 9. Tilskuddet til den enkelte kommune for 1985 nedsættes med et beløb, der beregnes som 2,010 pct. af det beskatningsgrundlag, der anvendes ved tilskudsberegningen for 1985. Nedsættelsen kan dog højst udgøre forskellen mellem kommunernes likviditet primo 1985, som oplyst over for indenrigsministeriet i forbindelse med indberetning af budgettet for 1985, og 2 pct. af de budgetterede bruttodrifts- og anlægsudgifter for 1984.

Stk. 10. Nedsættelsen af den enkelte kommunes tilskud efter stk. 9 omberegnes, så kommunens andel af den samlede tilskuds-nedsættelse svarer til dens andel af væksten i kommunernes beskatningsgrundlag fra 1983 til 1985 korrigeret for befolkningsudviklingen. Forskellen mellem tilskuds-nedsættelsen efter stk. 9 og den omberegnete tilskuds-nedsættelse afregnes med et tillæg på 10 pct.

Stk. 11. Det efter reglerne i stk. 3-5 beregnede tilskud for 1986 nedsættes med 2,3 mia. kr. Nedsættelsen fordeles i forhold til de enkelte kommuners andel af væksten i det samlede kommunale beskatningsgrundlag fra 1985 til 1986 korrigeret for befolkningsudviklingen.

Stk. 12. Indenrigsministeren kan med finansudvalgets tilslutning regulere den samlede tilskuds-nedsættelse efter stk. 11, hvis pris- og lønudviklingen eller udviklingen i kommunernes indtægter ved uændret beskatningsniveau afviger fra, hvad der blev forudsat ved beregningen af nedsættelsen.

Stk. 13. Det efter reglerne i stk. 3-5 beregnede tilskud nedsættes alene med virkning for 1987, hvis de samlede nettodriftsudgifter ifølge de kommunale regnskaber for 1986 overstiger de korrigerede regnskaber for 1984. Ved korrektionen opregnes regnskaberne for 1984- til 1986- pris- og lønniveau og tillægges eller fradrages kommunernes skønnede merudgifter henholdsvis mindredgifter efter stk. 3, nr. 2 og 3.

Stk. 14. Tilskuds-nedsættelsen efter stk. 13 opgøres som forskellen mellem nettodriftsudgifterne ifølge henholdsvis regnskabet for 1986 og det korrigerede regnskab for 1984 for kommunerne under ét.

Stk. 15. Nedsættelsen efter stk. 13 fordeles i forhold til stigningen i den enkelte kommunes nettodriftsudgifter, ekskl. forsyningsvirksomheder, fra regnskabet for 1984, opregnet til 1986-pris- og lønniveau, til regnskabet for 1986.

Stk. 16. For 1988 fastsættes tilskuddet efter stk. 1 til 6 mia. kr., idet tilskuddet dog kan reguleres i medfør af stk. 3-5.

Stk. 17. Såfremt kommunernes samlede nettodriftsudgifter i 1987 overstiger gennemsnittet af nettodriftsudgifterne ifølge regnskaberne for 1985 og 1986, indbetaler kommunerne i 1988 et beløb til Danmarks Nationalbank.

Stk. 18. Ved opgørelsen af nettodriftsudgifterne i 1987 efter stk. 17 foretages følgende reguleringer:

- 1) moms af driftsudgifter,
- 2) $\frac{2}{3}$ af virkningen af arbejdstidsforkortelsen pr. 1. januar 1987 (korrigeret for andelen af deltidsansatte i kommunerne),

- 3) $\frac{1}{2}$ af virkningen af ændringen i det demografisk betingede udgiftsbehov fra 1985 til 1986.

Stk. 19. Ved opgørelsen af gennemsnittet af nettodriftsudgifterne ifølge regnskaberne for 1985 og 1986 efter stk. 17 foretages følgende reguleringer:

- 1) pris- og lønstigninger i de enkelte år,
- 2) merudgifter henholdsvis mindredgifter som følge af ændringer i udgifts- og opgavefordelingen mellem staten, kommunerne og amtskommunerne og i den bindende statslige regulering af kommunernes og amtskommunernes virksomhed.

Stk. 20. Det indbetalingspligtige beløb efter stk. 17 opgøres som det efter stk. 17 beregnede overstigende beløb af nettodriftsudgifterne i 1987. Det indbetalingspligtige beløb efter stk. 17 tilbagebetales til kommunerne i 1992, 1993 og 1994 med en tredjedel i hvert af årene. I deponeringsperioden forrentes beløbet ikke. I tilbagebetalingsperioden forrentes beløbet med en årlig rente, der svarer til Nationalbankens diskonto den 1. oktober det foregående år.

Stk. 21. Det indbetalingspligtige beløb efter stk. 17 beregnes for de enkelte kommuner i forhold til det beløb, hvormed den enkelte kommunes nettodriftsudgifter i 1987 overstiger gennemsnittet af nettodriftsudgifterne ifølge regnskaberne for 1985 og 1986.

Stk. 22. Ved opgørelsen af nettodriftsudgifterne i 1987 efter stk. 21 foretages følgende reguleringer:

- 1) de kommunale forsyningsvirksomheder indgår ikke i opgørelsen,
- 2) moms af driftsudgifter,
- 3) $\frac{2}{3}$ af virkningen af arbejdstidsforkortelsen pr. 1. januar 1987 (korrigeret for andelen af deltidsansatte i kommunerne),
- 4) $\frac{1}{2}$ af virkningen af ændringen i det demografisk betingede udgiftsbehov fra 1985 til 1986,
- 5) for kommuner, hvis serviceniveau i 1985 var mindre end 0,85, reguleres nettodriftsudgifterne i 1987 for den del af stigningen heri, som svarer til en stigning i serviceniveauet indtil 0,85.

Stk. 23. Ved opgørelsen af gennemsnittet af nettodriftsudgifterne ifølge regnskaberne for 1985 og 1986 efter stk. 21 foretages følgende reguleringer:

- 1) de kommunale forsyningsvirksomheder indgår ikke i opgørelsen,
- 2) pris- og lønstigninger i de enkelte år,
- 3) refusioner vedrørende de sociale udgiftsområder, som fra 1987 afvikles eller ændres.

Stk. 24. Såfremt kommunernes samlede nettodrifudsudgifter i 1988 overstiger gennemsnittet af nettodrifudsudgifterne ifølge regnskaberne for 1986 og 1987, indbetaler kommunerne i 1989 et beløb til Danmarks Nationalbank.

Stk. 25. Ved opgørelsen af nettodrifudsudgifterne i 1988 efter stk. 24 foretages følgende reguleringer:

- 1) moms af driftsudgifter,
- 2) ½ af virkningen af arbejdstidsforkortelsen pr. 1. januar 1987 (korrigeret for andelen af deltidsansatte i kommunerne),
- 3) ¼ af virkningen af ændringen i det demografisk betingede udgiftsbehov fra 1985 til 1986 og ½ af virkningen af ændringen af det demografisk betingede udgiftsbehov fra 1986 til 1987.

Stk. 26. Ved opgørelsen af gennemsnittet af nettodrifudsudgifterne ifølge regnskaberne for 1986 og 1987 efter stk. 24 foretages følgende reguleringer:

- 1) pris- og lønstigninger i de enkelte år,
- 2) moms af driftsudgifter (i 1987-regnskabet),
- 3) merudgifter henholdsvis mindredgifter som følge af ændringer i udgifts- og opgavefordelingen mellem staten, kommunerne og amtskommunerne og i den bindende statslige regulering af kommunernes og amtskommunernes virksomhed.

Stk. 27. Det indbetalingspligtige beløb efter stk. 24 opgøres som det efter stk. 24 beregnede overstigende beløb af nettodrifudsudgifterne i 1988. Det indbetalingspligtige beløb efter stk. 24 tilbagebetales i 1993, 1994 og 1995 med en tredjedel i hvert af årene. I deponeringsperioden forrentes beløbet ikke. I tilbagebetalingsperioden forrentes beløbet med en årlig rente, der svarer til Nationalbankens diskonto den 1. oktober det foregående år.

Stk. 28. Det indbetalingspligtige beløb efter stk. 24 beregnes for de enkelte kommuner i forhold til det beløb, hvormed den enkelte kommunes nettodrifudsudgifter i 1988 overstiger gennemsnittet af nettodrifudsudgifterne ifølge regnskaberne for 1986 og 1987.

Stk. 29. Ved opgørelsen af nettodrifudsudgifterne i 1988 efter stk. 28 foretages følgende reguleringer:

- 1) de kommunale forsyningsvirksomheder indgår ikke i opgørelsen,
- 2) moms af driftsudgifter,
- 3) ½ af virkningen af arbejdstidsforkortelsen pr. 1. januar 1987 (korrigeret for andelen af deltidsansatte i kommunerne),
- 4) ¼ af virkningen af ændringen i det demografisk betingede udgiftsbehov fra 1985 til 1986 og ½ af virkningen af ændringen i det demografisk betingede udgiftsbehov fra 1986 til 1987,
- 5) for kommuner, hvis serviceniveau i 1986 er mindre end 0,85, reguleres nettodrifudsudgifterne i 1988 for den del af stigningen heri, som svarer til en stigning i serviceniveauet indtil 0,85.

Stk. 30. Ved opgørelsen af gennemsnittet af nettodrifudsudgifterne ifølge regnskaberne for 1986 og 1987 efter stk. 28 foretages følgende reguleringer:

- 1) de kommunale forsyningsvirksomheder indgår ikke i opgørelsen,
- 2) pris- og lønstigninger i de enkelte år,
- 3) moms af driftsudgifter (i 1987-regnskabet),
- 4) refusioner vedrørende de sociale udgiftsområder, som fra 1987 afvikles eller ændres (kun 1986-regnskabet).«

7. § 11, stk. 1, affattes således:

»Hvis en stigning i en kommunes udskrivningsgrundlag ville påføre kommunen et samlet tab efter §§ 3, 4, 10, 18, 20 og 22 a, som overstiger 90 pct. af gevinsten i form af øget provenu af indkomstskat, korrigeres tilskud/tilsvar efter § 4, subsidiært § 3. For Københavns og Frederiksberg kommuner opgøres de pågældende kommuners samlede tab ved en stigning i udskrivningsgrundlaget efter §§ 3, 4, 10, 13, 17, 20 og 22 a.«

8. I § 17, stk. 2, ændres »stk. 6« til: »stk. 6 og stk. 17«.

9. I § 17 indsættes som nye stykker:

»*Stk. 16.* Det efter reglerne i stk. 3-5 beregnede tilskud for 1987 nedsættes med 1,0 mia. kr.

Stk. 17. For 1988 fastsættes tilskuddet efter stk. 1 til 2 mia. kr., idet tilskuddet dog kan reguleres i medfør af stk. 3-5.

Stk. 18. Såfremt amtskommunernes henholdsvis hovedstadsrådets samlede nettodriftsudgifter i 1987 overstiger gennemsnittet af nettodriftsudgifterne ifølge regnskaberne for 1985 og 1986, indbetaler amtskommunerne henholdsvis hovedstadsrådet i 1988 et beløb til Danmarks Nationalbank.

Stk. 19. Ved opgørelsen af nettodriftsudgifterne i 1987 efter stk. 18 foretages følgende reguleringer:

- 1) moms af driftsudgifter,
- 2) $\frac{2}{3}$ af virkningen af arbejdstidsforkortelsen pr. 1. januar 1987 (korrigeret for andelen af deltidsansatte i amtskommunerne),
- 3) virkningen af ændringen i det demografisk betingede udgiftsbehov fra 1985 til 1986.

Stk. 20. Ved opgørelsen af gennemsnittet af nettodriftsudgifterne ifølge regnskaberne for 1985 og 1986 efter stk. 18 foretages følgende reguleringer:

- 1) pris- og lønstigninger i de enkelte år,
- 2) merudgifter henholdsvis mindreudgifter som følge af ændringer i udgifts- og opgavefordelingen mellem staten, kommunerne og amtskommunerne og i den bindende statslige regulering af kommunernes og amtskommunernes virksomhed (samt virkningerne af lægekonflikten i 1985-regnskabet).

Stk. 21. Det indbetalingspligtige beløb efter stk. 18 opgøres som det efter stk. 18 beregnede overstigende beløb af nettodriftsudgifterne i 1987. Det indbetalingspligtige beløb efter stk. 18 tilbagebetales til amtskommunerne henholdsvis hovedstadsrådet i 1992, 1993 og 1994 med en tredjedel i hvert af årene. I deponeringsperioden forrentes beløbet ikke. I tilbagebetalingsperioden forrentes beløbet med en årlig rente, der svarer til Nationalbankens diskonto den 1. oktober det foregående år.

Stk. 22. Det indbetalingspligtige beløb efter stk. 18 beregnes for de enkelte amtskommuner i forhold til det beløb, hvormed den enkelte amtskommunes nettodriftsudgifter i 1987 overstiger gennemsnittet af nettodriftsudgifterne ifølge regnskaberne for 1985 og 1986.

Stk. 23. Ved opgørelsen af nettodriftsudgifterne i 1987 efter stk. 22 foretages følgende reguleringer:

- 1) de amtskommunale forsyningsvirksomheder indgår ikke i opgørelsen,
- 2) moms af driftsudgifter,
- 3) $\frac{2}{3}$ af virkningen af arbejdstidsforkortelsen pr. 1. januar 1987 (korrigeret for andelen af deltidsansatte i amtskommunerne),
- 4) virkningen af ændringen i det demografisk betingede udgiftsbehov fra 1985 til 1986.

Stk. 24. Ved opgørelsen af gennemsnittet af nettodriftsudgifterne ifølge regnskaberne for 1985 og 1986 efter stk. 22 foretages følgende reguleringer:

- 1) de amtskommunale forsyningsvirksomheder indgår ikke i opgørelsen,
- 2) pris- og lønstigninger i de enkelte år,
- 3) refusioner vedrørende de sociale udgiftsområder, som fra 1987 afvikles eller ændres,
- 4) virkningerne af lægekonflikten (i 1985-regnskabet).

Stk. 25. Såfremt amtskommunernes henholdsvis hovedstadsrådets samlede nettodriftsudgifter i 1988 overstiger gennemsnittet af nettodriftsudgifterne ifølge regnskaberne for 1986 og 1987, indbetaler amtskommunerne henholdsvis hovedstadsrådet i 1989 et beløb til Danmarks Nationalbank.

Stk. 26. Ved opgørelsen af nettodriftsudgifterne i 1988 efter stk. 25 foretages følgende reguleringer:

- 1) moms af driftsudgifter,
- 2) $\frac{1}{3}$ af virkningen af arbejdstidsforkortelsen pr. 1. januar 1987 (korrigeret for andelen af deltidsansatte i amtskommunerne),
- 3) $\frac{1}{2}$ af virkningen af ændringen i det demografisk betingede udgiftsbehov fra 1985 til 1986 og virkningen af ændringen i det demografisk betingede udgiftsbehov fra 1986 til 1987.

Stk. 27. Ved opgørelsen af gennemsnittet af nettodriftsudgifterne ifølge regnskaberne for 1986 og 1987 efter stk. 25 foretages følgende reguleringer:

- 1) pris- og lønstigninger i de enkelte år,
- 2) moms af driftsudgifter (i 1987-regnskabet),
- 3) merudgifter henholdsvis mindreudgifter som følge af ændringer i udgifts- og opgavefordelingen mellem staten, kommunerne og amtskommunerne og i den bindende statslige regulering af kommunernes og amtskommunernes virksomhed.

F.t.l. vedr. kommunal udligning m.v.

Stk. 28. Det indbetalingspligtige beløb efter stk. 25 opgøres som det efter stk. 25 beregnede overstigende beløb af nettodriftsudgifterne i 1988. Det indbetalingspligtige beløb efter stk. 25 tilbagebetales til amtskommunerne henholdsvis hovedstadsrådet i 1993, 1994 og 1995 med en tredjedel i hvert af årene. I deponeringsperioden forrentes beløbet ikke. I tilbagebetalingsperioden forrentes beløbet med en årlig rente, der svarer til Nationalbankens diskonto den 1. oktober det foregående år.

Stk. 29. Det indbetalingspligtige beløb efter stk. 25 beregnes for de enkelte amtskommuner i forhold til det beløb, hvormed den enkelte amtskommunes nettodriftsudgifter i 1988 overstiger gennemsnittet af nettodriftsudgifterne ifølge regnskaberne for 1986 og 1987.

Stk. 30. Ved opgørelsen af nettodriftsudgifterne i 1988 efter stk. 29 foretages følgende reguleringer:

- 1) de amtskommunale forsyningsvirksomheder indgår ikke i opgørelsen,
- 2) moms af driftsudgifter,
- 3) 1/3 af virkningen af arbejdstidsforkortelsen pr. 1. januar 1987 (korrigeret for andelen af deltidsansatte i amtskommunerne),
- 4) 1/2 af virkningen af ændringen i det demografisk betingede udgiftsbehov fra 1985 til 1986 og virkningen af ændringen i det demografisk betingede udgiftsbehov fra 1986 til 1987,
- 5) amtskommunens tilskud eller tilsvarende udligning af AIDS-udgifter efter § 22 b.

Stk. 31. Ved opgørelsen af gennemsnittet af nettodriftsudgifterne ifølge regnskaberne for 1986 og 1987 efter stk. 29 foretages følgende reguleringer:

- 1) de amtskommunale forsyningsvirksomheder indgår ikke i opgørelsen,
- 2) moms af driftsudgifter (i 1987-regnskabet),
- 3) pris- og lønstigninger i de enkelte år,
- 4) refusioner vedrørende de sociale udgiftsområder, som for 1987 afvikles eller ændres (kun 1986-regnskabet).«

10. Overskriften til kapitel 4 affattes således:

»Andre tilskuds- og udligningsordninger«

11. § 18, stk. 3 og 4, affattes således:

391 Fremsatte lovforslag (undt. finans- og tillægsbev.lovforslag)

»Stk. 3. Tilskuddet efter stk. 1 beregnes som 0,48 ganget med et beregnet gennemsnitligt beskatningsniveau og forskellen mellem den enkelte kommunes beskatningsgrundlag pr. indbygger og 80 pct. af landsgennemsnittet ganget med kommunens indbyggertal.

Stk. 4. Det beregnede gennemsnitlige beskatningsniveau efter stk. 3 fastsættes som de samlede kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter divideret med det samlede kommunale beskatningsgrundlag opgjort i beregningsåret.«

12. Efter § 22 a indsættes som ny paragraf i kapitel 4:

»§ 22 b. Amtskommuner, hvis AIDS-udgiftsbehov pr. indbygger er mindre end det gennemsnitlige AIDS-udgiftsbehov pr. indbygger for landet som helhed, yder et tilskud til de amtskommuner, hvis udgiftsbehov er større end det gennemsnitlige udgiftsbehov.

Stk. 2. En amtskommunes tilskud eller tilsvarende udligning efter stk. 1 beregnes som forskellen mellem amtskommunens udgiftsbehov pr. indbygger og det gennemsnitlige udgiftsbehov pr. indbygger i alle landets amtskommuner i året forud for tilskudsåret ganget med et udligningsniveau på 0,85.

Stk. 3. En amtskommunes tilskud eller tilsvarende udligning efter stk. 2 korrigeres for regionale forskelle i lønniveauet.

Stk. 4. En amtskommunes udgiftsbehov vedrørende AIDS efter stk. 1 fastlægges i 1986-prisniveau til 690.000 kr. i 1987, 600.000 kr. i 1988 og 540.000 kr. i 1989 ganget med antallet af nyanmeldte AIDS-patienter med folkeregisteradresse i amtskommunen på diagnosedatoen.

Stk. 5. Beløbene i stk. 4 reguleres på grundlag af den faktiske udvikling i lønninger og priser i kommuner og amtskommuner i tilskudsåret.«

13. I § 23 indsættes efter sidste afsnit som nyt afsnit:

»Serviceniveau:

Forholdet mellem et gennemsnit af den enkelte kommunes eller amtskommunes nettodriftsudgifter og udgiftsbehov opgjort med udgangspunkt i § 7 henholdsvis § 16.«

14. I § 25, stk. 1, ændres »og 14« til: », 14 og 18«.

15. § 27, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om beregningsgrundlag efter § 10, stk. 13-15 og stk. 17-30, samt § 17, stk. 13-15 og stk. 18-31.«

16. I § 27 indsættes som nyt *stk. 4*:

»Stk. 4. Indenrigsministeren bemyndiges til i ganske særlige tilfælde at korrigere beregningsgrundlagene ifølge § 10, stk. 13-15 og stk. 17-30, § 17, stk. 13-15 og stk. 18-31, hvis det påvises, at konteringen i regnskaberne på konkrete områder ikke er sket i overensstemmelse med de af indenrigsministeriet fastsatte konteringsregler, eller hvis der kan dokumenteres helt ekstraordinære regnskabs-tekniske omstændigheder, som gør regnskaberne usammenlignelige.«

17. I § 27 indsættes som nyt *stk. 5*:

»Stk. 5. Indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om opgørelse af en kommunes serviceniveau.«

18. I § 31 indsættes som nyt *stk.*:

»Stk. 2. Indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om indbetaling og tilbagebetaling af beløb efter § 10, stk. 17-30, og § 17, stk. 18-31.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 2. § 1, nr. 6-9, 13 og 15-18 har virkning for tilskudsberegning fra og med tilskudsåret 1987.

Stk. 3. § 1, nr. 1-5, 10-12 og 14 har virkning for tilskudsberegning fra og med tilskudsåret 1988.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Formål og hovedindhold

Lovforslagets formål er,

- at skabe bedre overensstemmelse mellem beslutningskompetence og økonomisk ansvar i kommunerne,
- at indpasse kommunernes samlede aktivitet i de samfundsøkonomiske rammer, som regeringen og folketinget opstiller på en måde, der sikrer fortsat udvikling i den lokale prioritering af skat og kommunal service.

Med forslaget opfylder regeringen sidste års aftale med Det radikale Venstre om afvikling af de generelle tilskud til kommunerne.

Forslaget skaber samtidig et grundlag for planlægningen af den kommunale økonomi i de kommende år.

Det foreslås, at rammerne for de kommunale udgifter i 1987 og 1988 nu lægges fast, og at tilskuds- og udligningssystemets fremtid samtidig afklares.

Regeringen har forhandlet disse spørgsmål med de kommunale parter, og har den 13. maj sammen med de kommunale parter tiltrådt en fælleserklæring om den kommunale økonomi i 1987 og 1988 samt om det fremtidige tilskuds- og udligningssystem.

Lovforslaget bygger herpå.

Det foreslås, at staten helt eller delvis overtager finansieringen af udligningen mellem primærkommunerne.

I den forbindelse foreslås det, at hovedstadskommunerne i relation til udligningen på landsplan opfattes som én kommune.

Samtidig foreslås det generelle tilskud til kommuner og amtskommuner ophævet fra 1988.

Endvidere indeholder forslaget bestemmelser om modgående foranstaltninger, hvis henstillingen vedrørende den kommunale økonomi i 1987 og 1988 ikke overholdes.

Endelig omfatter forslaget en mellemamtskommunal udligning vedrørende AIDS.

2. Baggrunden for lovforslaget

Regeringen fremsatte i foråret 1985 lovforslag om konjunkturregulering af kommunernes økonomi (jfr. lovforslag nr. 227 af 24. april 1985 om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner (omberegning af tilskudsudsættelse for 1985, tilskudsudsættelse for 1986)), og lovforslag vedrørende ændret social finansiering, (jfr. lovforslag nr. L 225 af 24. april 1985 om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner (ændret tilskudsberegning som følge af social finansiering)), som begge blev vedtaget af folketinget i maj 1985.

Regeringen fandt dog ikke, at der hermed var fundet en varig løsning på spørgsmålene om den fremtidige udformning af tilskuds- og udligningssystemet og om konjunkturreguleringsordningen. Om disse spørgsmål hedder det i bemærkningerne til førstnævnte lovforslag:

»Regeringen vil inden den 1. januar 1986 udarbejde et udkast til lovforslag om ændret kommunal finansiering med virkning fra 1987, så det efter drøftelse med kommunerne kan fremsættes senest den 15. februar 1986.

Med dette lovforslag tilstræbes en afvikling af de generelle tilskud til kommunerne på en måde, således:

- at kommunernes samlede aktivitet indpasses i de samfundsøkonomiske rammer, som regeringen og folketinget opstiller, på en måde, der sikrer fortsat udvikling i den lokale prioritering af skat og kommunal service,
- at beslutningskompetence og økonomisk ansvar knyttes nærmere sammen,
- at den kommunale skatteforhøjelse, der måtte følge heraf ved uændret kommunal aktivitet modsvares af en nedsættelse af statens indkomstskat på en måde, der sigter mod at bevare progressionen i skattesystemet.

Regeringen vil desuden anmode finansieringsudvalget om at undersøge virkningerne af, at staten finansierer udgifterne til den kommunale ud-

ligning helt eller delvis, idet der ikke herved bør ske forringelse for de vanskelig stillede kommuner. Udvalget vil blive anmodet om at fremlægge sine vurderinger og forslag inden udgangen af 1985.«

3. Finansieringsudvalgets betænkning

I finansieringsudvalgets betænkning om statsfinansieret udligning (bet. nr. 1059, december 1985) har udvalget belyst de tekniske muligheder for at ændre tilskuds- og udligningssystemet, således at staten helt eller delvis overtager finansieringen af udligningen.

Udvalget har påvist, at det er muligt at ændre den nuværende mellemkommunale udligning til en hel eller delvis statsligt finansieret udligning, uden at byrdefordelingen mellem (amts)kommunerne påvirkes. Dette kan for beskatningsgrundlagsudligningens vedkommende ske ved, at udligningen beregnes i forhold til et *udligningsgrundlag*, der er højere end det gennemsnitlige beskatningsgrundlag, som i dag indgår i udligningen.

Ved at udligne omkring et sådant udligningsgrundlag højere end gennemsnittet, vil færre kommuner skulle yde tilsvar, og flere vil modtage et tilskud, ligesom størrelsen af tilsvarene for de pågældende kommuner vil blive mindre og tilskudene modsat vil blive større. Det »underskud«, der herved opstår i den mellemkommunale ordning, forudsættes finansieret af staten.

Herved er statstilskud og udligning så at sige koblet sammen i ét system, hvor finansieringsfordelingen mellem staten og kommunerne – og dermed størrelsen af statstilskuddet – er bestemt af, hvilket udligningsgrundlag der udlignes i forhold til. Vælges et udligningsgrundlag svarende til beskatningsgrundlaget i den kommune, der har det højeste beskatningsgrundlag i landet, bliver udligningen rent statsfinansieret. Et sådant system vil dog kræve et statstilskud, som er væsentligt større end det nuværende.

Systemet kan som nævnt udformes, så byrdefordelingen mellem kommunerne forbliver uændret.

4. Regeringens debatoplæg og kommunernes reaktioner herpå

Med henblik på at få det bredest mulige beslutningsgrundlag for udformningen af det fremtidige tilskuds- og udligningssystem udarbejdede regeringen ved årsskiftet et debatoplæg om disse spørgsmål, som blev udsendt til samtlige kommunalbestyrelses- og amtsrådsmedlemmer m.v.

I debatoplægget, som bygger på finansieringsudvalgets betænkning, beskrives det gældende tilskuds- og udligningssystemets opbygning og den kritik, der er blevet fremsat af systemet.

I oplægget omtales to eksempler på mulige ændringer af tilskuds- og udligningssystemet: 1) en afvikling af de generelle tilskud i det gældende system, 2) en afvikling af tilskuddene kombineret med indførelse af statsfinansieret udligning og en ændring af hovedstadsudligningen, således at hovedstadskommunerne i beregningen af landsudligningen betragtes som én kommune.

Den diskussion, som debatoplægget har givet anledning til, kan kort resumeres som følger:

- Kommunernes Landsforening har givet tilslutning til indførelse af statsfinansieret udligning kombineret med inddragelsen af hovedstadsområdet som en enkelt kommune i landsudligningen,
- Amtsrådsforeningen har udtrykt ønske om afvikling af det generelle statstilskud til amtskommunerne, men ønsker herudover det nuværende udligningssystem bibeholdt.

5. Regeringens overvejelser

Regeringen har som sine overordnede målsætninger for den kommunale økonomi,

at (amts)kommunerne som udgangspunkt frit bør kunne tilrettelægge den kommunale økonomi, således at skatteprocentens højde alene er styrende for det serviceniveau, den enkelte (amts)kommune vælger,

at denne dispositionsfrihed nødvendigvis må tilpasses de samfundsøkonomiske muligheder, idet der også i den kommende årrække må forudses at være et behov for at indpasse den kommunale sektors samlede økonomi i samfundsøkonomien,

og at det klart må være at foretrække, om denne indpasning kan ske gennem det frivillige budgetsamarbejde.

Regeringen lægger endvidere vægt på, at ændringer i tilskuds- og udligningssystemet så vidt muligt ikke giver anledning til byrdefordelmæssige forskydninger, og at ændringerne tilrettelægges efter en på forhånd fastlagt plan med henblik på at styrke kommunernes muligheder for at disponere og planlægge over et flerårigt perspektiv.

Dette sidste bør efter regeringens opfattelse også gælde karakteren og udformningen af de foranstaltninger, der er nødvendige, såfremt (amts)kommunerne mod forventning ikke skulle overholde regeringens henstillinger om udgiftspolitikken.

6. *Fælleserklæring om den kommunale økonomi i 1987 og 1988 samt om det fremtidige tilskuds- og udligningsystem*

Regeringen har forhandlet med de kommunale parter om den kommunale økonomi i 1987 og 1988 og om det fremtidige tilskuds- og udlignings-system. Forhandlingerne er resulteret i en fælleserklæring af 13. maj 1986, der har følgende ordlyd:

»Fælleserklæring fra de kommunale parter og regeringen om den kommunale økonomi i 1987 og 1988 samt om det fremtidige tilskuds- og udlignings-system.

1. Udgiftsrammer for 1987 og 1988

Der er enighed om at henstille til kommunerne og amtskommunerne:

– at nettodriftsudgifterne for kommunerne under ét og amtskommunerne under ét og for hovedstadsrådet i 1987 og 1988 ikke overstiger gennemsnittet af regnskaberne for de to foregående år reguleret for pris- og lønstigninger og korrigeret for $\frac{1}{2}$ det første år og $\frac{1}{4}$ herefter af virkningen af ændringerne i de demografiske udgiftsbehov – for amtskommunerne dog for hele virkningen – fra 1985 til 1986 henholdsvis fra 1986 til 1987 og $\frac{1}{3}$ af virkningen af arbejdstidsforkortelsen 1. januar 1987, korrigeret for andelen af deltidsansatte i (amts)kommunerne,

– at der ved opgørelsen tages hensyn til mer/mindreudgifter som følge af ny lovgivning m.v., herunder kompenserede merudgifter vedrørende asbest, skattereformen, afviklingen af sociale refusioner m.v.,

– at den enkelte kommunes nettodriftsudgifter i 1987 og 1988, bortset fra udgifter vedrørende forsyningsvirksomheder, ikke overstiger gennemsnittet af regnskaberne for de to foregående år, korrigeret for virkningen af den sociale refusionsomlægning, reguleret for pris- og lønstigninger og korrigeret for $\frac{1}{2}$ det første år og $\frac{1}{4}$ herefter af virkningen af ændringerne i de demografiske udgiftsbehov fra 1985 til 1986 henholdsvis fra 1986 til 1987 og $\frac{1}{3}$ af virkningen af arbejdstidsforkortelsen pr. 1. januar 1987 korrigeret for andelen af deltidsansatte i kommunerne,

– at kommuner med særlig lavt serviceniveau kan have en større vækst,

– at den enkelte amtskommunes (og Hovedstadsrådets) nettodriftsudgifter i 1987 og 1988 ikke overstiger gennemsnittet af regnskaberne for de to foregående år, korrigeret for virkningen af den sociale refusionsomlægning, reguleret for pris- og lønstigninger og korrigeret for virkningen af æn-

dringerne i de demografiske udgiftsbehov fra 1985 til 1986 henholdsvis fra 1986 til 1987, og $\frac{1}{3}$ af virkningen af arbejdstidsforkortelsen pr. 1. januar 1987, korrigeret for andelen af deltidsansatte i amtskommunerne. Den enkelte amtskommunes driftsramme korrigeres for udligningsordningen for AIDS, jfr. nedenfor,

– at nettoanlægsudgifterne i 1987 og 1988 for amtskommunerne under ét samt Hovedstadsrådet ikke overstiger $2\frac{1}{4}$ mia kr. (1986-p/1-niveau) – en del af denne ramme til Hovedstadsrådet ved forhandling mellem det og Amtrådsforeningen – og for kommunerne under ét ikke overstiger 5 mia kr. (1986-p/1-niveau)

– at der kan gennemføres likviditetsforbrug svarende til betalingen af tilskudsnedsettelsen som følge af manglende overholdelse af henstillingen om uændret driftsudgifter i 1986.

2. Modgående foranstaltninger i tilfælde af overskridelse af henstillingen

Regeringen og de kommunale parter lægger afgørende vægt på, at de forhøjede udgiftsrammer for 1987 og 1988 i forhold til 1984 overholdes.

Viser det sig, at det endelige regnskab for 1987 og 1988 overstiger udgiftsrammen, er det væsentligt, at kommunerne allerede nu kender vilkårene.

Derfor har de kommunale parter noteret sig, at regeringen fremsætter lovforslag om modgående foranstaltninger i tilfælde af en overskridelse af henstillingen vedrørende driftsudgifter. Der deponeres herefter af (amts)kommunerne et beløb svarende til overskridelsen i Nationalbanken i 4 år uden renter, hvorefter det tilbagebetales over 3 år, idet beløbene de sidste tre år forrentes med en rente svarende til diskontoen. Deponeringen foretages af de (amts)kommuner, der har overskredet henstillingen.

Der er enighed om, at der optages forhandling i oktober 1986 henholdsvis 1987, hvis det måtte vise sig, at der er overophædning i bygge- og anlægssektoren.

3. Afvikling af bloktilskud

Den hidtidige konjunkturregulering ophæves fra 1987.

Der er enighed om, at der for *primærkommuner*nes vedkommende fra 1988 indføres en statsfinansieret udligning, hvori hovedstadsområdet betragtes som én kommune. Udligningsgrundlaget fastsættes til det gennemsnitlige beskatningsgrundlag i hovedstadsområdet. Der afsættes herudover en pulje på 6 mia kr. til administrationen af det udvi-

dede totalbalanceprincip samt til korrektion som følge af ændringer i spredningen af beskatningsgrundlag pr. indbygger mellem kommuner. I 1987 efterreguleres bloktilskuddet til kommunerne vedrørende konjunkturreguleringen for 1985 og pris- og lønreguleres efter gældende regler. I 1988 efter- og opreguleres bloktilskuddet vedrørende både konjunkturregulering for 1986 og pris- og lønudvikling.

For *amtskommunernes* vedkommende afvikles bloktilskuddet i 1988, mens den mellemkommunale udligning opretholdes. Der bevares en pulje på 2 mia kr. til administrationen af det udvidede totalbalanceprincip. I 1987 nedsættes bloktilskuddet med 1 mia kr. Derudover efterreguleres bloktilskuddet i 1987 vedrørende konjunkturreguleringen for 1985 og pris- og lønreguleres efter gældende regler.

Der sker ingen midtvejsregulering af tilskuddene i 1986.

4. AIDS

Der er enighed om, at der fra 1. januar 1987 indføres en mellemamtskommunal udigningsordning vedrørende AIDS. Beløbene vedrørende 1987 afregnes i 1988. Udigningsniveauet fastsættes til 85 pct., idet der i beregningen korrigeres for regionale lønforskelle.

5. Omlægning af sociale refusioner

Regeringen vil sammen med de kommunale parter gennemgå og opdatere beregningsforudsætningerne for de byrdefordelmæssige konsekvenser af den sociale refusionsomlægning i 1987 og vil foretage de korrektioner, der måtte følge heraf. Der vil tillige ske en efterregulering efter de sædvanlige regler.

Regeringen vil indlede forhandlinger med kommunerne med henblik på, at refusionen for kontanthjælp forhøjes fra 1. januar 1988, at kommunerne overtager en del af udgiften til nye førtidspensioner, at boligsikringsrefusionen og boligydelsesrefusionen koordineres hermed, samt at tilskudssystemet justeres med henblik på, at dette ikke må medføre tab for kommuner med lave indkomster.

6. Reduktion af ventelister på sygehusene

Regeringen og Amtsrådsforeningen er enige om, at det indenfor rammerne af den aftalte henstilling vil være muligt at reducere ventelisterne på sygehusene væsentligt.«

7. Konsekvenser for den kommunale økonomi i 1988

Lovforslaget vil indebære, at det amtskommunale bloktilskud nedsættes med ca. 11 mia kr.

Nedsættelsen vil – i det omfang den overstiger konjunkturoverskuddet for 1988 – resultere i forhøjelser af kommuneskatten.

Da bloktilskuddet er fordelt efter skattegrundlag, vil forhøjelserne imidlertid være lige store i alle amtskommuner, således at forskellene mellem amtskommunerne ikke ændres.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1–5

Der foreslås indført statsfinansieret udigning af beskatningsgrundlag mellem kommunerne fra 1988. Samtidig foreslås, at hovedstadskommunerne ved beregning af landsudigning og statstilskud opfattes som én kommune. Den mellemkommunale udigning af beskatningsgrundlag og udgiftsbehov i hovedstadsområdet tilpasses i overensstemmelse hermed.

Den enkelte kommunes tilskud/tilsvar pr. indbygger som følge af statsfinansieret udigning af beskatningsgrundlag beregnes som udigningsniveauet (0,52) ganget med et beregnet beskatningsniveau og forskellen mellem udigningsgrundlaget og kommunens beskatningsgrundlag pr. indbygger.

Efter forslaget svarer *udigningsgrundlaget* til det gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger i hovedstadsområdet. Hovedstadsområdet vil derfor ikke modtage statstilskud via den statsfinansierede udigning.

Det beregnede *gennemsnitlige beskatningsniveau* opgøres efter forslaget som de samlede nettodrifts- og -anlægsudgifter pr. indbygger divideret med udigningsgrundlaget.

Indførelsen af statsfinansieret udigning vil ikke medføre byrdefordelmæssige forskydninger imellem kommunerne.

Såfremt statens udgifter til den statsfinansierede udigning ændres som følge af ændringer i spredningen i beskatningsgrundlag pr. indbygger, korrigeres statstilskuddet til kommunerne efter § 10.

Det foreslås, at primærkommunerne i hovedstadsområdet fra og med 1988 indgår som én kommune (»hovedstadskommune«) ved beregning af tilskud/tilsvar som følge af statsfinansieret udigning og generelle statstilskud.

Hovedstadskommunernes tilskud/tilsvar som følge af statsfinansieret udigning foreslås fordelt mellem kommunerne i hovedstadsområdet i for-

hold til den enkelte kommunes andel af det samlede beskatningsgrundlag i hovedstadsområdet.

Hovedstadskommunernes samlede statstilskud foreslås fordelt mellem kommunerne efter beskatningsgrundlag.

Udligningsniveauerne i udligningen af beskatningsgrundlag inden for hovedstadsområdet foreslås fastsat til 0,90.

Endelig foreslås det, at der ved beregningen af tilskud/tilsvar anvendes den enkelte kommunes faktiske beskatningsniveau. Herved reduceres risikoen for overudligning.

Indførelsen af hovedstadsordningen medfører ingen byrdefordelmæssige forskydninger, hverken mellem hovedstadsområdet og det øvrige land eller mellem enkeltkommuner.

Ændringen fra anvendelse af det beregnede gennemsnitlige beskatningsniveau til anvendelse af det faktiske beskatningsniveau medfører ganske små byrdefordelmæssige forskydninger.

Til nr. 6, 8, 9, 13, 15, 17 og 18

Ved opgørelsen af kommunernes henholdsvis amtskommunernes nettodriftsudgifter i 1987 og 1988 foretages regulering for virkningen af ændringen i det demografisk betingede udgiftsbehov. Reguleringen foretages med 100 pct. for amtskommunernes vedkommende og for kommunernes vedkommende med 50 pct. det første år og 75 pct. det andet år.

Ændringen i det demografisk betingede udgiftsbehov beregnes som forskellen mellem (amts)kommunernes beregnede demografisk betingede udgiftsbehov med anvendelse af befolkningstal pr. 1. januar 1985 (henholdsvis 1. januar 1986) og (amts)kommunernes beregnede demografisk betingede udgiftsbehov med anvendelse af befolkningstal pr. 1. januar 1986 (henholdsvis 1. januar 1987). Det demografisk betingede udgiftsbehov beregnes som angivet i lov om kommunal udligning med de vægte, der anvendes ved tilskudsberegningen for 1987, idet der dog for kommunerne kun indgår de demografisk relaterede udgiftsbehovskriterier i beregningen.

Ved opgørelsen foretages endvidere en regulering som følge af arbejdstidsforkortelsen pr. 1. januar 1987. Reguleringen foretages med $\frac{1}{3}$, korrigeret for andelen af deltidsansatte i (amts)kommunerne, og beregnes i forhold til lønsummen. I 1988 foretages reguleringen med $\frac{1}{3}$, korrigeret for andelen af deltidsansatte i (amts)kommunerne. Ændringen i reguleringen skyldes, at virkningen af arbejdstidsforkortelsen vil indgå i 1987-regnskabet,

som indgår i det udgiftsgrundlag, udgifterne i 1988 sættes i forhold til.

Reguleringen vedrørende moms af driftsudgifter er begrundet i, at der fra 1987 sker en ændring af budget- og regnskabssystemet for kommuner og amtskommuner, således at moms fra og med 1987 konteres samlet fremfor i tilknytning til konteringen af de enkelte varer og tjenesteydelser m.v.

Ved opgørelsen for kommunerne henholdsvis amtskommunerne under ét foretages en regulering for merudgifter henholdsvis mindredgifter som følge af ændringer i udgifts- og opgavefordelingen mellem staten og (amts)kommunerne og i den bindende statslige regulering af (amts)kommunernes virksomhed (det udvidede totalbalanceprincip). Reguleringen vil bl.a. omfatte compensation for merudgifter vedrørende foranstaltninger mod asbestfibre i indeklimaet, skattereformen samt afviklingen af sociale refusioner i 1987 m.v.

De omtalte merudgifter henholdsvis mindredgifter opgøres for kommunerne henholdsvis amtskommunerne under ét i forbindelse med forhandlingerne mellem regeringen og de kommunale organisationer omkring regeringens lov- og cirkulærogram.

Mer- og mindredgifter opgøres ikke for den enkelte (amts)kommune. Ved opgørelsen af gennemsnittet af den enkelte (amts)kommunes nettodriftsudgifter ifølge regnskaberne for de 2 år forud for opgørelsesåret vil der dog blive reguleret for de sociale refusioner, som afvikles eller ændres i 1987.

Opgørelsen for den enkelte (amts)kommune omfatter i lighed med den gældende ordning for nettodriftsudgifterne i 1986 ikke de kommunale forsyningsvirksomheder (konto 1.01-1.06), som er eksterne i forhold til den øvrige kommunale virksomhed.

Ved opgørelsen for den enkelte kommune reduceres nettodriftsudgifterne i 1987 henholdsvis 1988 for kommuner med et serviceniveau på under 0,85. Reguleringen omfatter den del af stigningen i nettodriftsudgifterne, som bringer kommunens serviceniveau op på 0,85.

Det foreslås, at indenrigsministeren bemyndiges til at fastsætte regler for opgørelsen af en kommunes serviceniveau. Serviceniveauet vil blive beregnet som nettodriftsudgifterne i året forud for beregningsåret sat i forhold til udgiftsbehovet, som opgjort i forbindelse med den kommunale udligning. Dog foreslås det, at vejriteriet udgår af beregningen mod en tilsvarende forhøjelse af kriterievægten for det samlede befolkningstal.

Det foreslås endvidere, at indenrigsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om de

indbetalingspligtige beløbs beregning, indbetaling, tilbagebetaling m.v.

Beregningen af de indbetalingspligtige beløb vil finde sted i 1988 henholdsvis 1989 på grundlag af det indsendte obligatoriske regnskabsmateriale fra kommuner og amtskommuner, jfr. reglerne herom i »Budget- og regnskabsystem for kommuner og amtskommuner«. Indbetaling skal finde sted til Danmarks Nationalbank umiddelbart efter, at der er givet meddelelse om det indbetalingspligtige beløbs størrelse.

Det indbetalingspligtige beløb henstår uforrentet i Danmarks Nationalbank i 4 år, hvorefter det tilbagebetales over 3 år (1992, 1993, 1994 henholdsvis 1993, 1994 og 1995) med en tredjedel hvert år. I tilbagebetalingsårene forrentes beløbet med en årlig rente, der svarer til Nationalbankens diskonto den 1. oktober det foregående år. Tilbagebetalingen vil finde sted månedligt i forbindelse med statsskattedirektoratets anvisning af de månedlige acontoudbetalinger af kildeskat.

Til nr. 16

Bemyndigelsen gives med det formål at hindre, at konteringsfejl eller usædvanlige regnskabstekniske omstændigheder får indflydelse på beregningerne af tilskudsudsættelserne.

Til nr. 7

Forslaget indeholder en ændring af overudligningsbestemmelsen for Københavns og Frederiksberg kommuner. Endvidere er foretaget en redaktionel gennemskrivning af lovtæksten.

Overudligningsbestemmelsen sikrer, at det altid kan betale sig at ligne effektivt og at tilskynde til lokal udvikling i produktion og beskæftigelse. Efter overudligningsbestemmelsen kan en kommune aldrig tabe mere end 90 pct. af ekstra skatteindtægter som følge af mellemkommunal udligning og generelle tilskud.

Hidtil har overudligningsbestemmelsen for Københavns og Frederiksberg kommuner kun omfattet den primærkommunale skattegrundlagsudligning (dvs. § 3, 4), de særlig tilskuds- og udligningsordninger (§ 18, 20 og 22a) og statstilskud til kommunerne (§ 10). Københavns og Frederiksberg kommuner har imidlertid også tab og gevinst som amtskommune.

Det foreslås derfor, at overudligningsbestemmelsen ændres for Københavns og Frederiksberg kommuner, således at den amtskommunale skattegrundlagsudligning (§ 13) og statstilskuddet til

amtskommunerne (§ 17) inddrages i overudligningsberegningen for de to kommuner.

Til nr. 11 og 14

Det foreslås, at tilskuddet til kommuner med særlig svagt beskatningsgrundlag beregnes efter samme principper som den statsfinansierede udligning af beskatningsgrundlag med et udligningsgrundlag svarende til 80 pct. af det gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger og et udligningsniveau på 0,48.

Kommuner, som har et beskatningsgrundlag pr. indbygger på under 80 pct. af landsgennemsnittet, vil herefter modtage et tilskud beregnet som 0,48 ganget med et beregnet beskatningsniveau, kommunens folketal og forskellen mellem kommunens gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger og 80 pct. af det landsgennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger.

Det foreslås, at ændringer i tilskuddet som følge af ændringer i spredningen af beskatningsgrundlag pr. indbygger modregnes i statstilskuddet til kommunerne.

Til nr. 10 og 12

Efter forudgående drøftelser med Amtsrådsforeningen og Københavns og Frederiksberg kommuner blev der i begyndelsen af 1986 nedsat en arbejdsgruppe med den opgave at udarbejde forslag til udligning af AIDS-udgifter. Arbejdsgruppen bestod af repræsentanter fra indenrigsministeriet (formand og sekretariat), Amtsrådsforeningen, Københavns og Frederiksberg kommuner samt sundhedsstyrelsen. Arbejdsgruppen afgav i enighed en redegørelse den 20. marts 1986 (bet. 1069). Lovforslagets § 1, nr. 12 bygger på betænkning 1069.

I betænkning 1069 redegøres der indledningsvis for sygdommens forløb og udbredelse. Der angives bl.a., at der ved udgangen af 1985 er konstateret smitte med AIDS-virus hos ca. 2.000 personer herhjemme. Det ikke konstaterede antal smittede herudover er usikkert, men antages mindst at være af samme størrelsesorden. Der er dog siden 1981 kun stillet AIDS-diagnose for 72 personer herhjemme, hvoraf de 47 var døde ved udgangen af 1985. De 72 AIDS-diagnoser har næsten udelukkende kunnet henføres til homo-/biseksuelle mænd, men smitten med AIDS-virus er i dag udbredt uden for denne risikogruppe. Såvel udenlandske som danske erfaringer har hidtil peget mod en tendens til, at antallet af nye AIDS-patienter (AIDS-diagnose) fordobles årligt. Et andet mål for udbredelseshastigheden er en antagelse om, at mindst 10-25 pct.

af de personer, der er smittet med AIDS-virus, vil udvikle selve sygdommen mellem ½ og 8 år efter, de er påført smitte med AIDS-virus.

Der er fra det offentlige iværksat en målrettet indsats over for en yderligere spredning af AIDS. Der er således givet en øget information til befolkningen og risikogrupperne om, hvordan smitterisikoen formindskes, ligesom der er etableret tilbud om undersøgelse for AIDS. Endvidere er der stillet krav om varmebehandling af blodprodukter og undersøgelse af donorblod.

I betænkning 1069 er der foretaget en gennemgang af sygehuskommunernes udgifter i forbindelse med AIDS med særligt henblik på at udpege udgiftsområder med en skæv regional fordeling. Disse udgiftsområder er:

- forebyggende helbredsundersøgelser af personer, der frygter at være smittet med AIDS-virus,
- opfølgende helbredsundersøgelser af personer, som er smittet med AIDS-virus,
- sygdomsbehandling af personer med forstadier til AIDS eller symptomer herpå,
- sygdomsbehandling af personer, der har udviklet selve sygdommen AIDS.

Især Københavns og Frederiksberg kommuner er relativt hårdt belastet, idet ca. 70 pct. af de hidtidige AIDS-patienter har haft bopæl i de to kommuner, der kun tegner sig for godt 10 pct. af landets befolkning.

Til brug for opstilling af en udligningsordning er valgt udgiftsbehovskriteriet »nyregistrerede AIDS-patienter«. Til dette kriterium henføres den gennemsnitlige sygehusudgift for behandling af en AIDS-patient. Denne udgift er baseret på en opgørelse af det samlede sengedagsforbrug og senge-dagsudgiften, som 41 afdøde AIDS-patienter har medført i hele sygdomsforløbet på Rigshospitalet og Hvidovre hospital. Opgørelsen viser, at 100 sengedage à 4.500 kr., dvs. 450.000 kr. er den gennemsnitlige sygehusudgift for behandling af en AIDS-patient. For så vidt angår forebyggende og opfølgende helbredsundersøgelser, der antages at have samme regionale udgiftsfordeling som behandlingen af AIDS-patienter, er det valgt at tillægge disse udgifter til sygehusbehandlingsudgiften for en AIDS-patient. Under forskellige antagelser om udviklingen i undersøgelses- og behandlingsbehovet er det således beregnet, at de regionalt skævt fordelte udgifter ved AIDS udgør 820.000 kr. pr. nyregistreret AIDS-patient i 1986 faldende til 540.000 kr. i 1989 (1986-priser). I disse beregninger er det bl.a. forudsat, at antallet af nye AIDS-pati-

enter fordobles årligt, svarende til 72 nye AIDS-patienter i 1986, 144 i 1987, 288 i 1988 og 576 i 1989.

Den foreslåede specielle udligningsordning for AIDS-udgifterne er opbygget med en høj grad af parallelitet til det eksisterende generelle system for udligning af udgiftsbehov mellem amtskommunerne. Det er tanken bag denne opbygning at lette en eventuel inkorporering i det generelle udlignings-system, når der er indvundet erfaringer med udviklingen i undersøgelses- og behandlingsformerne samt udbredeshastigheden m.v.

Udligningsordningen virker på den måde, at den enkelte sygehuskommune modtager et tilskud til delvis dækning af udgifterne ved AIDS. Det er en AIDS-diagnose for en person med bopæl i sygehuskommunen på diagnosdatoen, der udløser tilskuddet. Tilskuddet pr. nyregistreret AIDS-patient er i 1988 på 587.000 kr. (1986-priser), hvilket er 85 pct. af 690.000 kr., svarende til et udligningsniveau på 85 pct. Tilskuddet betales af alle sygehuskommunerne med deres folketal som fordelingsnøgle. Endvidere korrigeres der for regionale lønforskelle.

I betænkning 1069 har arbejdsgruppen overvejet de betalings- og tilskudsproblemer, der opstår, hvis AIDS-patienter flytter mellem sygehuskommuner. I betænkningen peges der på mulige modeller for flyttekorrektur, men det anbefales, at flyttemønstret følges med henblik på en særlig vurdering heraf, inden der eventuelt indbygges flyttekorrektur i udligningsordningen. Baggrunden for anbefalingen er, at det er vanskeligt at opstille en generel ordning, der både er administrativt overkommelig, og som virker hensigtsmæssig ved det enkelte AIDS-tilfælde. På den baggrund er der ikke indbygget flyttekorrektur i den foreslåede udligningsordning.

Endvidere er udligningen i den foreslåede udligningsordning – ligesom i det generelle udligningssystem – hovedsagelig baseret på beregnede og faktiske data i året forud for tilskudsåret. Det er herved sikret, at den endelige beregning af tilskud/tilsvar, der foretages senest den 1. juli året efter tilskudsåret, vil afvige mindst muligt fra indenrigsministeriets foreløbige udmelding af tilskud/tilsvar til brug for budgetlægningen (senest den 1. juli året forud for tilskudsåret) og den månedlige afregning af tilskud/tilsvar via statsskattedirektoratet gennem tilskudsåret. Den geografiske fordeling af patientantallet vil i indenrigsministeriets foreløbige udmelding være baseret på den geografiske fordeling af AIDS-patienter i året 2 år forud for tilskudsåret. Endelig beregning af til-

skud/tilsvar vil blive baseret på det faktiske antal AIDS-patienter og disses faktiske geografiske fordeling.

Indenrigsministeriet vil basere beregningen af tilskud/tilsvar på oplysninger fra sundhedsstyrelsen om antallet af AIDS-patienter og disses amtsvise fordeling. Sundhedsstyrelsens oplysninger

herom er baseret på den pligtige anmeldelse af visse smitsomme sygdomme.

Udligningsordningen foreslås iværksat med virkning for data fra 1. januar 1987, dvs. fra og med tilskudsåret 1988. Udligningsordningen foreslås etableret med virkning for data fra 1987-89, hvorefter ordningen skal tages op til revision.